

[Steen Folke]

det er sådan nogle spørgsmål, som hele opmærksomheden fokuseres på.

Samtidig synes jeg, det har været utrolig karakteristisk for forsvarsforligspartiernes deltagelse i den offentlige debat om denne sag igennem de to år, hvor rumlerierne har stået på, at det eneste, man har fokuseret på, har været spørgsmålet om 0 pct. eller 1 pct. eller 1½ pct. eller 3 pct. forøgelse af forsvarsudgifterne. Det har været dette rent kvantitative, som hele debatten med mediernes velvillige bistand er kommet til at dreje sig om – i stedet for de uhyre væsentlige sikkerhedspolitiske, militærpolitiske spørgsmål, som debatten i virkeligheden skulle dreje sig om.

Man kan ikke undgå at have en fornemmelse af, at forsvarsforligspartierne mener, at de militære anliggender er bedst tjent med, at der ikke er for megen diskussion i offentligheden. Hvis der kommer diskussion, gør man i hvert fald sit bedste for at afspore debatten, sådan at den kommer til at dreje sig om de i den store sammenhæng ret underordnede ting.

Nu vel, det er da ikke fuldstændig ligegyldigt, om der er tale om 0 pct. eller 1½ pct. stigning i forsvarsudgifterne, specielt ikke i en situation, hvor der sker nedskæringer på andre områder, og det er da tankevækkende, at socialdemokratiet går med til, at militæret ene af alle skal have øgede bevillinger. Men i den store sammenhæng betyder det altså ikke så meget, om udgifterne pr. år bliver 10 mia kr. til militæret eller de bliver 10,1 mia kr. eller 10,2 mia kr. til militæret. Det er ikke det, der er det afgørende spørgsmål.

Det er derimod en række af de udviklingstendenser inden for det danske militær og NATO-militæret, som er i disse år. Det er i egentligste forstand vitale spørgsmål, der her er tale om. Jeg vil nævne nogle af dem. Det er altså dem, som forsvarsforligspartierne ikke synes det er umagen værd at diskutere.

Jeg vil nævne den professionalisering, der er sket i en årrække af det danske militær, og som kan fortsætte videre under disse nye love. Vi har jo reelt en professionel hær i Danmark. Den er kommet snigende, uden at det rigtigt er gået op for os – eller for en hel del i hvert fald – undervejs. Nu har vi reelt en professionel hær, hvor det værnepligtige element spiller en helt underordnet rolle i sammenligning med den rolle, de professionelle spiller. Der er sket en kolossal teknologise-

ring af militæret. Det er nogle meget uhyggelige udviklingstendenser, nogle udviklingstendenser, som tilsammen betyder, at militæret i højere grad uden videre kan bruges af dem, der har magten over det, til de formål, som de nu synes. Det er klart, at et værnepligtselement, hvis det er grundlaget for militæret, trods alt er et demokratisk element i et militær, mens en ren professionel hær kan bruges af magthavere efter forgodtbefindende.

Lad mig nævne som en anden udviklingstendens den voksende integration i NATO og den voksende underlæggelse af det danske militær under NATO. Der sker en udbygning heraf i disse år, og den lovgivning, der nu bliver vedtaget, er jo så løs og i den grad præget af, at det er bemyndigelser til forsvarsministeren, at denne udvikling kan foregå fuldstændig uhindret videre, sådan som man nu finder det for godt.

Lad mig nævne problemerne omkring forstærkninger, som er et fantastisk afgørende element i hele den danske militære sikkerhedspolitik, og som efter vores mening bidrager til øget usikkerhed. Der er sket en voldsom optrapning af forstærkningsplanerne i og med det lovkompleks, vi behandler her, og i og med de aftaler med Saceur, med NATOs øverstkommanderende i Europa, som er indgået sideløbende med behandlingen af dette lovkompleks, en optrapning, som dels meget drastisk har øget omfanget af de forstærkninger, der bliver tale om, dels som noget helt afgørende har medført, at disse forstærkninger, disse udenlandske tropper, kan komme til Danmark på et tidspunkt, hvor der ikke er krig, i en ikke nærmere specificeret krisesituation.

Med disse forstærkningsplaner, med flyfalten mellem Danmark og USA og med den nye Rapid Reinforcement-plan, som er accepteret af forsvarsforligspartierne, er den officielle danske base- og atomvåbenpolitik reelt komplet undergravet. Hvad nytter det, at man ikke vil have fremmede baser på dansk jord, når man oplager forsyninger til amerikanske fly – og engelske fly for den sags skyld – der kan komme hertil på få timer? Hvad er det så værd, at vi ikke har udenlandske tropper permanent i Danmark? Hvad er det værd, at det er den officielle politik, at vi ikke vil have atomvåben på dansk jord, når man stadig væk kan få fløjet disse atomvåben til på få timer? Det er jo en